

معماری با آب ؛ باغ موزه آب با رویکرد حفاظت از محیط زیست

راشد دشتیاری^{۱*}، معصومه یعقوبی^۲

^۱گروه معماری، پردیس علوم و تحقیقات اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران.

^۲گروه معماری، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران.

چکیده

موزه مکان گردآوری، نگهداری، مطالعه و بررسی کردن و نیز به نمایش گذاشتن نعمت‌های فرهنگی یا طبیعی به منظور آموزش، پژوهش و ارزش دادن به این مجموعه‌ها و لذت بردن از آنهاست. نقش آب در شکل‌گیری نخستین زیستگاه‌های انسانی پاسخی است به یک نیاز زیستی. در این مقاله سعی شده مطالعاتی در زمینه شناخت موزه و معماری سازگار با محیط‌زیست انجام شود و به عوامل و عناصر مهم در جهت دستیابی به شناخت یک موزه آب با رویکرد حفاظت از محیط‌زیست دست پیدا کرده اشاره گردد.

کلمات کلیدی: آب، باغ موزه، محیط زیست، موزه.

*مقاله حاضر برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده اول تحت عنوان طراحی باغ موزه آب اردبیل با رویکرد حفاظت از محیط زیست می باشد که با راهنمایی نگارنده دوم در پردیس علوم و تحقیقات واحد اردبیل در حال انجام است. Rashed_dashtyari@yahoo.com

Architecture with water; Garden Water Museum approach to environmental protection

Rashed Dashtyari^{1,2*}, Masomeh Yaghobi^{2,1}

¹Department of Architecture, College of Science and research Ardabil, Islamic Azad University, Ardabil, Iran.

²Department of Architecture, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran.

Abstract

Space museum collection, preservation, study and also to showcase the cultural or natural blessings to education, research and value to this collection and enjoy them. The role of water in the formation of the first human settlements in response to a biological need. In this paper we study done in understanding the museum and environmentally friendly architecture and the factors and elements in museum approach to environmental protection that have to order to achieve recognition of a water be mentioned.

key words: Water, Garden Museum, environment, Museum

مقدمه

توجه به موزه ها و موزه داری امروزه توانایی پاسخگویی به تمام چالش ها و نیاز های فرهنگی اجتماعی و تاریخی را دارد و آنچه که آن را عملی میکند طرحی کار آمد است.

پژوهشگران و متخصصان موزه داری، به دنبال ریشه یابی واژه موزه به مبدأ "هلنی" بسنده کرده و تاریخ موزه و تاریخ گذاری این پدیده را این گونه تعریف کرده اند: "معبد خدایان هنر شعر و موسیقی که بر فراز تپه ای در آتن قرار داشت، نخستین موزه ای است که در تاریخ موزه ها نام برده می شود و موزه "اشمولین" در شهر آکسفورد نخستین موزه ای است که آثار مشرق زمین را در خود محفوظ داشته است. نخستین موزه در قاره آسیا موزه "هارمیتاژ" یا "هرمیتاژ" در لنینگراد روسیه است و اولین موزه ایران در سال ۱۲۹۵ ه.ش به نام "موزه ملی ایران" پایه گذاری و گشایش یافته است. سال ۱۷۴۶ میلادی را در تاریخ تحول و تکامل موزه ها باید نقطه عطفی به شمار آورد. زیرا در این سال نویسنده فرانسوی، "لاخون دوسن ین" عقاید و اندیشه های نوینی را درباره موزه مطرح کرد که موجب تحرك و تسريع در بنیادگیری موزه ها شد. چهار سال پس از آن به سال ۱۷۵۰ میلادی اولین موزه واقعی جهان در قصر لوکزامبورگ برپا شد. "تاریخ تشکیل اولین موزه در ایران را باید در گنجینه های گران بهایی که باستان شناسان به دست آورده اند، جستجو کرد. ایرانیان برای رهایی از آسیب بیگانگان گاهی گنجینه های گرانبهایی مانند کلوزر، کلماکره و مجموعه سفالی آبگینه گرگان را درون چاه ها و حفره ها پنهان می کردند. نخستین موزه اختصاصی ایران در سال ۱۲۹۰ ه.ق در داخل بناهای سلطنتی و در یکی از تالارهای وسیع عمارت خارجی کاخ گلستان تاسیس شد. سپس در صدر مشروطیت، در زمان صنیع الدوله وزیر برای سروسامان دادن به وضع اسفناک حفاری تجاری، دایره ای به نام "اداره تحقیقات" تشکیل شد. از آن زمان تاکنون نود موزه با موضوعات مختلف در ایران گشایش یافته است که ۸۴ موزه آن فعال هستند از این مجموعه موزه چهل و هفت موزه آن تابع موسسات و وزارتخانه های مختلف و مراکز علمی است (مرعشی، ۱۳۸۶).

اصطلاح پایداری (sustainable) برای نخستین بار در سال ۱۹۸۶ توسط کمیته جهانی گسترش محیط زیست تحت عنوان «روپارویی با نیازهای عصر حاضر بدون به مخاطره انداختن منابع نسل آینده برای مقابله با نیازهایشان» مطرح شد آگاهی به تأثیرات منفی و گاه جبران ناپذیر طرح های توسعه بر محیط زیست در قرن اخیر زمینه ساز مطرح نمودن ایده توسعه پایدار در اجلاس فونکس ۱۹۷۱ و اعلامیه استکهلم شد (آذربایجانی و دیگران، ۱۳۸۲: ۳۴۸).

اهمیت و ضرورت انجام تحقیق

امروزه "آموزش غیر مستقیم" در تمامی زمینه ها، از مباحث علمی یا تاریخی گرفته تا هنر جایگاهی به مراتب با ارزش تر از گذشته پیدا کرده و به عنوان مکملی برای آموزش آکادمیک محسوب میشود که به درک تجربی و عینی موضوعات می انجامد. فضاهای فرهنگی نظیر گالری ها، موزه ها، سالن های موسیقی و نتاثر از جمله فضاهایی هستند که شخص با حضور در آن ها به صورت غیرمستقیم شروع به آموختن می کند. آموزشی که تأثیر آن در گرایش های هنری به مراتب بیشتر از خواندن کتب آموزشی و حضور در کلاس های درس می باشد. این نکته که احداث باغ های تم دار همچون باغ- موزه آب و عناصر موجود در آن می تواند به عنوان بدعتی در پارک ها و فضاهای تفریحی شهر به شمار آید، از خصوصیات بارز این تحقیق است. توجه به ضرورت و اهمیت حضور آب در زندگی امروزی و حیات بشر و استفاده از آب در اشکال مختلف، از طریق ایجاد آبناها، بازی با آب و مسیرهای کنار آب نشان داده شده است. از این رو ضرورت پژوهش، طراحی موزه آب می باشد که در تغییر نوع نگرش و آگاهی و بینش عموم مردم نسبت به طبیعت که اثرات سازنده را در پی خواهد داشت که در پی این عمل همکاری و میل جمعی را در فراهم ساختن بستر های توسعه های مناسب تر فضاهای فرهنگی و از سوی ساکنان را سبب خواهد شد، از این رو طراحی باغ موزه آب با توجه به ویژگی های معماری پایدار میتواند به ارتقای معماری پایدار در شهر کمک کند.

روش تحقیق

تحقیق حاضر پژوهشی کاربردی است که در روندی تحلیلی - توصیفی انجام شده است. هدف از انجام این نوع پژوهش توصیف عینی، واقعی و منظم خصوصیات یک موقعیت یا یک موضوع است. به عبارت دیگر، در اینگونه تحقیقات سعی می شود تا آنچه هست را بدون هیچگونه دخالت یا استنتاج ذهنی گزارش شود و نتایج عینی از موقعیت بگیرد. که در این گونه تحقیق به جمع اوری اطلاعات واقعی و مفصل از پدیده ای ویژه می پردازد. به شناسایی و بررسی مسائل، شرایط و وقایع جاری مبادرت می ورزد و به مقایسه و ارزشیابی وقایع می پردازد. بر این اساس، بر مبنای تحلیل انجام شده بر مصاحبه ی متخصصین و استانداردها و معیارهای شناسایی و سپس در مرحله ی بعد، در بررسی و تحلیل نمونه های موردی، از آنها استفاده شده و ضوابط و معیارها نیز شناسایی می شوند. حجم جامعه آماری متخصصین با توجه به هدف پژوهش و تکنیک های موجود در این زمینه ی مانند تکنیک دلفی و قواعد سرانگشتی آمار، ۲۰-۳۰ کارشناس معماری و روانشناسی برآورد می شود.

پیشینه تحقیق

فرهنگ و تمدن هر قوم و ملتی از طریق اشیا و وسایلی که در موزه ها جمع آوری شده اند، شناخته می شود. یکی از راه های شناخت اقوام گذشته و نحوه زندگی آن ها بازدید از موزه هاست که جنبه آموزشی نیز دارد. بنابراین با توجه به اهمیت این مراکز فرهنگی در جلسه مجمع عمومی کمیته بین المللی موزه ها در سال ۱۹۷۷م. در مسکو، روز ۱۸ مه (برابر با ۲۸ اردیبهشت) به عنوان روز جهانی موزه اعلام شد و از آن سال به بعد در این روز در همه کشورهای عضو، مراسم ویژه ای برگزار می شود. از اهداف مهم این مجمع، گسترش موزه ها در سراسر جهان، همکاری همه جانبه موزه ها برای رسیدن به اهداف فرهنگی، جلوگیری از نابودی فرهنگ بومی هر کشور و ایجاد مانع در برابر فرهنگ های بیگانه است. همچنین هدف از تشکیل مکانی به نام موزه، نگهداری آثار گذشتگان و انتقال آن ها به نسل های آینده، ایجاد و تقویت تفاهم میان ملل و اقوام، شناخت و نمایش سهم اقوام و ملل در فرهنگ و تمدن جهانی و پیشگیری از انهدام فرهنگ بومی و جلوگیری از هجوم فرهنگ های نامانوس است به همین مناسبت فهرستی از آثاری را که از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۹۳ با موضوع موزه و موزه داری منتشر شده، گردآوری شده است. از جمله «مطالعات موزه»، گردآورندگان: محمود میر عزیز، ابوالفضل صادق پور و مریم خلیل زاده، موسسه میراث کتاب و نشر سمیرا، ۴۳۶ صفحه، ۱۳۹۳، گلشن: «منتخب جلد های لاکي کتابخانه و موزه ملي ملك»، زیر نظر: سید محسن هاشمی و رضا دبیری نژاد؛ مترجم: گلنار یارمحمد، موسسه کتابخانه و موزه ملي ملك «بازاریابی موزه»، محمود محمدیان و ده آبادی، نشر مهربان، ۱۳۹۱، «ایران در سرآغاز تاریخ (موزه بریتانیا)»، جان کرتیس؛ مترجم: نادر میرسعیدی، نشر باد «طراحی موزه در ایران و جهان (اصول و مبانی معماری و طراحی داخلی)»، گردآورنده: شهریار خانی زاد، هنر معماری قرن «موزه»، نیما طالبیان، مهدی آتشی، سیما نبی زاده، کتابکده کسری، «موزه پارس: عمارت کلاه فرنگی»، محبوبه رستمی «مجموعه کتب عملکردهای معماری: موزه»، نیما طالبیان؛ مهدی آتشی؛ سیما نبی زاده، حرفه هنرمند، کتابکده تخصصی معماری و شهرسازی کسری «موزه ایران باستان»، اسکندر مختاری؛ سمیرا بهروز؛ ویراستار: دل آرا مردوخی، دفتر پژوهش های فرهنگی، و غیره (معین زاده، ۱۳۹۴).

تعریف موزه

ریشه واژه موزه از لغت یونانی «موزین» (Mousein) به معنای مقر زندگی موز (Mouse) الهه هنر و صنایع در اساطیر یونان باستان اقتباس شده است. و در زبان انگلیسی تلفظ میوزیم (Museum) و در زبان فرانسه «موزه» به زبان فارسی نیز راه یافت. پیشینه ان بازمی گردد به سفرهای ناصرالدین شاه قاجار به اروپا

و دیدن موزه های آن دیار و تصمیم او به ایجاد مشابه آن در ارگ سلطنتی تهران و انتخاب نام «موزه» برای آن. ایکوم شورای بین المللی موزه وابسته به سازمان فرهنگی، علمی و تربیتی سازمان ملل متحد یونسکو در بند ۳ و ۴ اساسنامه خود که جامع ترین تعریف موزه است، چنین می گوید: «موزه مؤسسه ای است دائمی و بدون هدف مادی که درهای آن به روی همگان گشوده است و در خدمت جامعه و پیشرفت آن فعالیت می کند. هدف موزه ها تحقیق در آثار و شواهد برجای مانده انسان و محیط زیست او، گردآوری، حفظ و بهره وری معنوی و ایجاد ارتباط بین این آثار، به ویژه به نمایش گذاردن آن ها با هدف بررسی و بهره وری معنوی است». علاوه بر این ایکوم موارد مشروحه زیر را مشمول تعریف یاد شده تشخیص می دهد:

۱. مؤسسات حفظ و نگهداری و تالارهای نمایشی که پیوسته به وسیله کتابخانه ها و مراکز بایگانی نگاهداری و تأمین می شوند.

۲. اماکن و آثار باستانی، طبیعی، مردم شناسی، و تاریخی که به علت فعالیت در زمینه های گردآوری، حفظ و نگهداری و نمایش آثار باستانی دارای اهمیت می باشند.

۳. مؤسساتی از قبیل باغهای حیوان شناسی و گیاه شناسی و نمایشگاه جانوران زمینی و موجودات آبی و... که نمایشگر نمونه های موجودات زنده می باشند.

۴. ذخایر طبیعی.

۵. مراکز علمی و نمایشگاه های فضایی (نقیسی، ۱۳۹۱، ۴-۳).

مجموعه آثار باستانی، عمارتی که آثار باستانی در آنجا نگهداری یا به معرض نمایش گذارده می شود. در یونان قدیم نام محلی بوده که در آنجا به مطالعه صنایع و علوم می پرداختند و نیز نام تپه ای بوده در آتن که در آنجا عبادتگاه و محل مخصوصی برای چندین تن از خدایگان خود ساخته بودند (عمید، ۱۳۷۷، ۱۸۶۷).

باغ موزه

به محلی گفته می شود که در کنار نگهداری و نمایش آثار هنری، فضایی را فراهم کند تا موجب آرامش و انبساط خاطر بازدیدکنندگان شود. اولین باغ موزه ایران با نام باغ موزه هنر ایرانی در سال ۱۳۱۰ ه.ش بنا شده که متعلق به همسر سپهبد امیر احمدی بوده و برای بیلاق و استفاده از آب و هوای خنک آن در فصول گرم سال ساخته شد. این باغ از لحاظ معماری مربوط به دوره پهلوی اول و با شیوه معماری خاص دوره خود بنا شده است. موقعیت باغ در کوچ باغ های باصفای تجریش (خیابان مقصودبیک، چهارراه دکتر حسابی) است

که با دیوارهای کاهگلی و عمارت آن با نمای آجری و دیوارهای قطور در مترژی کمتر از یک هکتار بنا شده است (معین زاده، ۱۳۹۴).

تاریخچه موزه ایران

نهاده شدن موزه در ایران

۱- موزه همایونی: نهاده شدن موزه با آغاز کار و تاسیس کاخ موزه ناصر الدین شاه قاجار در کاخ گلستان آغاز می گردد (۱۲۹۱- ۱۲۹۳ ه.ش) (نقیسی، ۱۳۹۱، ۹).

- ۲- **موزه ملی:** در سال ۱۲۹۵ ه.ش. وزارت معارف و صنایع مستظرفه موزه ملی ایران را تاسیس کرد. این موزه گویا در آغاز در یکی از اتاق های مدرسه ی دار الفنون قرار داشته و بانی آن مرتض قلیخان ممتاز الملک بوده است. پس از مدتی این مجموعه از دار الفنون به ساختمان مسعودیه منتقل گردید و سپس با تاسیس موزه ایران باستان مجموعه ی آن شامل ۲۸۰ قلم شیء به موزه ی تازه تاسیس شده انتقال یافت (نقیسی، ۱۳۹۱، ۱۰).
- ۳- **موزه دانشکده افسری:** در سال ۱۳۰۲ ه.ش. به منظور آموزش اسلحه شناسی و تاریخچه سلاح به دانشجویان دانشکده افسری تهران، موزه ای در این دانشکده تشکیل شد (همان).
- ۴- **موزه هنر و صنایع:** در سال ۱۳۰۹ ه.ش. شادروان حسین طاهر زاده بهزاد هنرستان صنایع قدیم را تاسیس نمود. آثار هنرمندان زمان و استادان و دانشجویان هنرستان بخشی از آن موزه بود (همان).
- ۵- **موزه ی مردم شناسی تهران:** موزه ی مردم شناسی تهران در سال ۱۳۱۲ ه.ش. تاسیس شد. این موزه نیز از ابواب جمعی اداره ی عتیقات و زارات اوقاف و صنایع مستظرفه بود که در آغاز دایره انسانشناسی نامیده می شد، سپس به بنگاه و سرانجام به موزه مردم شناسی تغییر نام داد (نقیسی، ۱۳۹۱، ۱۲).

خصوصیات آب

آب مایعی است که دارای شکل مشخص نمی باشد و هرگاه در ظرفی قرار گیرد همان شکل را به خود می گیرد. کیفیت آب بستگی به اندازه، رنگ، بافت و مکان ظرفش دارد. در حقیقت یک طراح برای انتقال ایده خود به بیننده در پروژه های مربوط به آب به طراحی ظرفی تاکید می ورزد که آب در آن جریان داشته باشد. آب بواسطه خاصیت شکل پذیری اش تحت تاثیر جاذبه است و زمانی از حرکت باز می ایستد که در تعادل باشد. آب ایستا یا ساکن معمولاً در دریاچه ها، برکه ها، استخرها و یا رودخانه های کم شیب یافت می

شود و این نوع آب آرام بخش می باشد و به روان و احساس آدمی آرامش می بخشد. آب پویا یا روان و جاری، رودخانه ها و یا آبشارها را تشکیل می دهد. آب فواره ای را می توان جزء آبهای پویا به حساب آورد. بر خلاف آبهای ساکن، آبهای پویا بسیار تحریک کننده و پرنرژی هستند که توجه بیننده را به سرعت جذب می کنند و در حین حرکت، صدا به همراه دارند. آب های پویا نیز در ارتباط با رنگ و نور حالات هیجان انگیز و نشاط آوری را ایجاد می کنند. آب علاوه بر ایجاد صدا، در حرکت و به هنگام تماس با سطوح ناهموار نیز صدا تولید می کند. بسته به سرعت و مقدار و تحرک و حجم آن، این صداها تغییر می کنند. آب گذشته از اثرات روانی از نظر بصری نیز حائز اهمیت می باشد. از خصوصیات مهم دیگر آب، انعکاس عناصر محیط اطرافش می باشد. در حالت ساکن و ایستا سطح آب به صورت یک آینه عمل نموده و تصاویر اطراف را اعم از زمین شیب دار مجاور، فضای سبز، ساختمان، آسمان و موجودات را از زوایایی نمایان می سازد (ادیبی و همکاران، ۱۳۸۴).

محیط زیست

محیط زیست یکی از بسترهای داغ بحث سیاست جهانی است. فقط ضرورت بقاست که انسان را واداشته روی این واژه تاکید کند و آنرا چون یک بحث سیاسی- اجتماعی جدی بگیرد، تا با جلوگیری از برهم خوردن هارمونی نظام طبیعت حاکم بر زمین، ناجی زمین و موجودات آن باشد. زمین، آب و انسان سه بازوی بهم پیوسته حیات هستند که باید در تعادل و هارمونی نگهداشته شوند. بر هم خوردن یکی از این بازوها همه چارچوب فلسفه زندگی روی زمین را برهم می زند. مسایل محیط زیست در اواخر قرن بیستم بعدی جهانی یافت و مورد توجه جدی کارشناسان قرار گرفت. در عین حال، مسایل زیست محیطی با ابعادی بین المللی چالش های سختی را

برای نظریه روابط بین‌الملل به ارمنان آورده است این اندیشه‌ها به معرفی مسایل زیست محیطی پرداخته و برخی از ویژگی‌های اصلی عوامل و پیامدهای دگرگونی جهانی محیط زیست و همچنین راه‌های مقابله با این تغییر را مورد بحث و بررسی قرار داده است. (مرادی، ۱۳۹۰)

بسیاری از مشکلات مربوط به محیط زیست علل بین‌المللی دارند و در سال‌های اخیر بسیاری از سازمان‌ها نگران نتایج جهانی شدن اقتصاد و تقسیم نابرابر منابع ارضی شده‌اند. فشارهای پیچیده جهانی شدن باعث تأثیر فزاینده بازارهای بین‌المللی شده و با وارد کردن فشارهای تازه بر منابع طبیعی و اکوسیستم‌ها و توسعه سطوح ناپایدار مصرف، ساختارهای اقتصاد کلان و سیاست‌های ملی را تغییر داده است. (مطلبی، ۱۳۸۲)

توجه به منابع محیط زیست به عنوان بستر توسعه پایدار از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است. توسعه‌ای پایدار و از ثبات لازم برخوردار خواهد بود که بتواند با حفاظت محیط زیست، رشد اقتصادی کشور را به گونه‌ای تضمین کند که ضمن افزایش رفاه نسل حاضر منابع لازم را برای تأمین رفاه نسل‌های آتی باقی

بگذارد. استفاده از الگوهای توسعه و برنامه‌های اقتصادی که هماهنگ با طبیعت نبوده و بلکه در جهت استفاده گسترده و بدون قاعده از منابع طبیعی باشد نه تنها ما را در دستیابی به اهداف توسعه رهنمون نخواهد کرد بلکه باعث بروز مشکلاتی حاد در این زمینه می‌شود. (بیگزاده، ۱۳۸۲)

مشکلات مربوط به محیط زیست

- از این رو مهم‌ترین مشکلات و موانع در بخش محیط زیست را می‌توان به شرح زیر بر شمرد.
- پایین بودن سطح آگاهی عمومی مدیران، طراحان و برنامه‌ریزان درباره مقوله محیط زیست
 - استقرار غیر کارشناسانه فعالیت‌های اقتصادی با توجه به موقعیت جغرافیایی بعضی از آنها
 - بهره‌برداری بی‌رویه و غیر اصولی از منابع کشور
 - کمبود نیروهای متخصص و شایسته در امر کنترل منابع محیط زیستی
 - ضعف قوانین و مقررات مدون و ملاحظات زیست محیطی در سیاست‌های و برنامه‌های کلان، منطقه‌ای و محلی
 - فقدان برنامه‌های زمانی (بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت) جهت نظارت بر مسائل زیست محیطی
 - عدم استقلال سازمان‌ها و کارگزارانی که اداره امور حفاظت از محیط زیست را بر عهده دارند.
 - کمبود نیروهای متخصص لازم و کافی در رشته‌های مهندسی طراحی محیط، محیط زیست، منابع طبیعی و در صورت وجود عدم بکارگیری آنها

- عدم شناخت کافی از منابع و مسائل حفاظت از محیط زیست
- عدم کارایی لازم سیستم‌های مرتبط که بتواند با نیازهای روزافزون و برنامه‌های محیط زیستی همگام شوند
- پویایی زندگی و تغییرات در سراسر جهان و ایران
- پیچیدگی مسائل موجود در مسائل زیست محیطی که لاجرم مدیریت حفاظت محیط زیست را با مشکلات مواجه می‌کند.
- فقدان هماهنگی‌های لازم از سوی سازمان‌های متعدد و مؤثر در حفاظت از مسائل زیست محیطی
- فقدان دیدگاه برنامه‌ریزی از سوی مدیران و طراحان مسائل زیست محیطی
- وجود موانع گسترده و مقدور نبودن حفاظت کامل و جامع از منابع ارضی (۲۵٪ کوهستانی و تپه)
- نارسایی و تنگناهای قانونی مسائل زیست محیطی
- فقدان درک و بینش کافی در بعد زیربنایی و آینده‌نگری در حیطه مسائل زیست محیطی
- تداخل مسائل سیاسی به جای مسائل طراحی و برنامه‌ریزی در حیطه مسائل زیست محیطی
- نبودن استراتژی معین و اهداف اساسی در انتخاب مدیران زیست محیطی
- ترکیب نامناسب نیروی انسانی، از نظر توانایی فنی و تخصصی در حوزه‌های مختلف مسائل زیست محیطی
- کمبود تجهیزات و فن‌آوری‌های نوین جهت کنترل و نظارت در عرصه‌های طبیعی و انسانی
- فقدان برنامه‌ریزی‌ها از نظر مدت اجرا در چارچوب خط مشی مناسب و اهداف کلی
- عدم برنامه‌ریزی اصولی و منطبق با شرایط محیطی و لحاظ نکردن ویژگی‌های اجتماعی که در نتیجه منجر به دوباره کاری منابع و افزایش هزینه‌ها را به دنبال داشته است. (مرادی، ۱۳۹۰)

نتیجه‌گیری و جمع‌بندی

با توجه به موارد گفته شده در قسمت‌های پیشین میتوان چنین برداشت کرد ایجاد مرکز فرهنگی با توجه به کمبود فضاهای فرهنگی و با پیشرفت روزافزون جامعه در زمینه علمی، فرهنگی، اجتماعی، نیاز بیشتری به طراحی فضاهای فرهنگی، علمی و آموزشی و ... است. با توجه به گرانی انرژی و کمبود انرژی طراحی سازگار با محیط زیست قسمتی از هزینه‌ها را کاهش میدهد و قسمتی از انرژی‌های مورد نیاز را از انرژی‌های طبیعی تامین می‌کند. و از طرف دیگر اگر در طراحی‌هایی خود بیشتر به محیط زیست توجه کنیم میتوانیم معماری مقرون به صرفه‌ای را عرضه کرد و کمترین دخالت را طبیعت برد تا در محیط زیست دخل و تصرف کمتری داشته باشیم و حداقل آسیبی به آن وارد کرده باشیم.

مراجع و منابع

- ۱- ارژمند، محمود، ۱۳۸۳، معماری موزه- دیروز - امروز، مجله میراث فرهنگی، ۴۰.
- ۲- اعوانی، غلامرضا، ۱۳۸۳، مفهوم پایداری، فصلنامه اهرام، شماره ۸.
- ۳- بازن ژ، ترجمه اصغر کریمی، ۱۳۶۰، مجله موزه ها، مرکز مردم شناسی ایران، شماره ۲.
- ۴- بیانیه کمیسیون جهانی محیط زیست و توسعه آینده، ۱۹۸۷، دانشگاه آکسفورد، نیویورک.
- ۵- جمالی اسطخ زیر، معصومه، ۱۳۹۱، ضرورت تجدیدنظر در منابع انرژی و جایگزینی انرژی های نو در معماری و رابطه آن با محیط زیست، اولین همایش ملی اندیشه ها و فناوری های نو در معماری.
- ۶- حریری م، بهار ۸۳، معماری پایدار، فصلنامه اهرام، شماره ۷ و ۸.
- ۷- حیدری ش، ۱۳۹۴، موزه و تاثیر گذاری آن بر رونق گردشگری و شناخت میراث فرهنگی، سایت مرجع موزه شناسی ایران.
- ۸- رساله کارشناسی با عنوان موزه مردم و دریا، ۱۳۹۰، کتابخانه دانشگاه سراسری زنجان.
- ۹- شهیم آ، کمرئی ع، ۱۳۹۱، نگاهی به تجهیزات سیستم گرمایش، تهویه و تهویه مطبوع و کاربرد آنها، از هواسازی تا هواداری، هفته نامه سپید، شماره ۳۲۳.
- ۱۰- فلامکی م، بهار ۸۳، مجله اهرام، شماره ۷ و ۸.
- ۱۱- فرهودی ن، ترجمه میبدیان، پاییز ۱۳۸۲، مقدمه ای بر طراحی پایدار، فصلنامه معماری ایران، شماره ۱۴.
- ۱۲- قیاسوند ج، ۱۳۸۷، بررسی کاربرد انرژی های نو در طراحی معماری ساختمان های هماهنگ با محیط زیست و اقلیم و نقش آن در توسعه پایدار، دومین همایش و نمایشگاه تخصصی مهندسی محیط زیست، دانشگاه تهران.
- ۱۳- کرباسی ک، ۱۳۶۲، مجله موزه ها شماره ۵، موزه از دایره المعارف بریتانیکا.
- ۱۴- مفیدی م، ۱۳۷۲، مفهوم معماری پایدار، مجموعه مقالات سومین همایش بهره وری مصرف سوخت در ساختمان، تهران.
- ۱۵- میرزایی ک، ۱۳۹۲، موزه ها بستری مناسب برای آموزش غیر رسمی، ماهنامه فرهنگ موزه، شماره چهارم.
- ۱۶- معین م، ۱۳۶۴. فرهنگ فارسی، انتشارات امیر کبیر، تهران.
- ۱۷- معین زاده غ، ۱۳۹۴، باغ موزه پوشاک اردبیل با رویکرد باززنده سازی هویت بومی (سرایبی برای پوست دوم)، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خلخال، اردبیل.
- ۱۸- مفیدی م، آذربایجانی م، ۱۳۸۲، مفهوم معماری پایدار، مجموعه مقالات سومین همایش بین المللی بهینه سازی مصرف سوخت در ساختمان، تهران، ۳۴۸-۳۵۵.
- ۱۹- نفیسی ن، ۱۳۹۱، موزه داری، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها، سمت، سازمان میراث فرهنگی، پژوهشگاه، تهران.

واحد دماوند

معماری ماندگار

اولین همایش ملی

DAMAVANDIAU.AC.IR

۲۰- وارثی ح، سروری ذ، ۱۳۸۵، تحلیل بر ارتباط متقابل توسعه مهاجرت و شهر نشینی در ایران، مجله جغرافیا و توسعه ناحیه ای، شماره ۶.

۲۱- سایت انجمن علمی پژوهشی نو اندیشان، تاریخ مراجعه ۹۴/۷/۲۰ ساعت ۲۱.

۲۲- www.aftab.ir تاریخ مراجعه ۹۴/۴/۱۰ ساعت ۱۰.

Archive of SID